

Špeciálna pedagogika – tézy na ŠZS

PhDr. Ivan Kramár, CSc., PhDr. Peter Pavlis, CSc.

1. Vymedzenie pojmu špeciálna pedagogika (ďalej ŠP) a vymedzenie jej predmetu.
2. Postavenie ŠP v sústave vied, hraničné odbory a pomocné vedy – priame, nepriame.
3. Systém ŠP vo všeobecnom a užšom zameraní.
4. Základné kategórie, pojmy a termíny v ŠP.
5. Norma a normalita v ŠP.
6. Vývin, vývinové anomálie.
7. Socializácia osôb s postihnutím a narušením.
8. Edukácia v integrovaných a relatívne segregovaných podmienkach.
9. Vznik a vývoj ŠP ako vednej oblasti.
10. Metodológia ŠP, výskumné metódy a diagnostika v ŠP.
11. Komplexná rehabilitácia osôb so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej ŠVVP).
12. Špeciálno-pedagogické poradenstvo.
13. Diferenciácia osôb so ŠVVP.
14. Depistáž, evidencia a možnosti edukácie detí a mládeže so ŠVVP.
15. Sústava špeciálnych škôl a zariadení.
16. Riadenie a samoriadenie v špeciálnych školách a zariadeniach.
17. Špecifiká edukačného procesu v integrovanej a relatívne segregovanej forme edukácie.
18. Teória komunikácie osôb so ŠVVP.
19. Rodinná a predškolská výchova detí so ŠVVP.
20. Porovnávacia špeciálna pedagogika.
21. Špeciálna pedeutológia.
22. Základy pedagogiky mentálne postihnutých.
23. Základy pedagogiky zrakovo postihnutých.
24. Základy pedagogiky sluchovo postihnutých.
25. Základy pedagogiky telesne postihnutých, chorých a zdravotne oslabených.
26. Základy pedagogiky osôb s narušenou komunikačnou schopnosťou.
27. Základy pedagogiky psychosociálne narušených.
28. Základy pedagogiky viacnásobne postihnutých
29. Základy pedagogiky detí s vývinovými poruchami učenia.
30. Základy pedagogiky detí s vývinovými poruchami správania.
31. Základy pedagogiky nadaných a talentovaných.

Povinná literatúra:

- Vašek, Š.: Základy špeciálnej pedagogiky, Sapienia, Bratislava, 4.doplnené vydanie 2008, ISBN 978-80-89229-11-6
- Vašek, Š. a kol.: Špeciálna pedagogika – terminologický a výkladový slovník, SPN, Bratislava 1994, ISBN 80-08-01217-X

Odporúčaná literatúra:

- Fischer, S., Škoda, J.: Speciální pedagogika, TRITON, Praha/Kroměříž, 2008
- Kolektív autorov (vedúca kolektívu: Mgr. Harčariková Terézia, PhD.) :
Pamätnica 1967-2007, 40 rokov denného vysokoškolského štúdia špeciálnej pedagogiky na UK v Bratislave, UK ,PdF UK, KŠP, vo vyd. MABAG spol.s r.o., Bratislava, 2007
- Ludíková, L. a kol.: Kombinované vady, UP Olomouc, 2005
- Németh, O.: Slabozrakosť ako pedagogický problém, Sapienia, Bratislava 1999
- Pipeková, J. a kol.: Kapitoly ze speciální pedagogiky, Paido, Brno, 2. vyd. 2006
- Pokorná, V.: Teorie, diagnostika a náprava specifických poruch v učení, Portál, Praha 1997
- Vančová, A.: Pedagogika viacnásobne postihnutých, Sapienia, Bratislava 2002
- Vančová, A.: Základy pedagogiky mentálne postihnutých, Sapienia, Bratislava 2005
- Vašek, Š. a kol.: Špeciálna pedagogika pre 2.ročník SOŠ, SPN, Bratislava 2000
- Vašek, Š. a kol.: Špeciálna pedagogika pre 3.ročník SOŠ, SPN, Bratislava 2001
- Vašek, Š. a kol.: Špeciálna pedagogika pre 4.ročník SOŠ, SPN, Bratislava 2003
- Aktuálne právne a pedagogické normy.
- Periodiká: Efeta, Speciální pedagogika
- Zborník: Paedagogica specialis

Upravené : marec,2009

TÉZY NA ŠTÁTNE SKÚŠKY

Špeciálnopedagogická diagnostika a prognostika

1. Vymedzenie špeciálnopedagogickej diagnostiky, predmet, význam a miesto špeciálnopedagogickej diagnostiky v systéme špeciálnopedagogických vied
2. Komplexná diagnostika a diagnóza, jednotlivé zložky komplexnej diagnostiky
3. Priebeh diagnostického procesu a formulovanie záverov špeciálnopedagogickej diagnostiky
4. Diagnostické metódy v špeciálnej pedagogike – vymedzenie, rozdelenie a požadované vlastnosti
5. Anomálie vývinu
6. Pozorovanie ako diagnostická špeciálnopedagogická metóda
7. Exploračné diagnostické metódy v špeciálnej pedagogike
8. Testové metódy – didaktické testy, testy motoriky a laterality, logopedické testy
9. Štúdium prípadu, rozbor výsledkov činností, prístrojové metódy v špeciálnej pedagogike
10. Zisťovanie úrovne vedomostí, sociability
11. Zisťovanie úrovne motoriky, laterality
12. Zisťovanie úrovne reči (hovorenej, písanej, posunkovej)
13. Zisťovanie úrovne sebaobsluhy
14. Orientačné vyšetrenie funkcie zmyslových orgánov
15. Diagnostické situácie – hra, vyučovanie, práca a iné činnosti
16. Využitie výsledkov špeciálnopedagogickej diagnostiky v praxi
17. Systém špeciálnopedagogických poradenských služieb – kompetencie a spolupráca v rámci tímu pri poradenskej činnosti

Literatúra:

- VAŠEK, Štefan. (2004) *Špeciálnopedagogická diagnostika*. Bratislava: Sapientia, 2004. ISBN 80-969112-0-1.
- TICHÁ, Erika. (2008) *Základy špeciálnopedagogickej diagnostiky*. Bratislava: MABAG, 2008. ISBN 978-80-89113-60-6.
- ZELINKOVÁ, Olga. (2001) *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program*. 1.vydanie. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-544-X.
- Školský zákon 245/2008.

TÉZY

na štátnu skúšku

Študijný program : Špeciálna pedagogika

Špecializácia : Poradenstvo

Predmet : Špeciálno-pedagogické poradenstvo

PhDr. Ondrej Németh, PhD.

1. Poradenstvo v rezorte školstva – vymedzenie pojmu poradenstvo, genéza poradenstva, poradenské systémy
2. Poradenstvo v rezorte školstva – legislatíva, koncepcie špeciálno-pedagogického poradenstva
3. Špeciálno-pedagogické poradenstvo – vznik a vývoj na Slovensku
4. Poradenstvo v rezorte školstva – poradenstvo ako súčasť komplexnej rehabilitácie, východiská a ciele špeciálno-pedagogického poradenstva.
5. Princípy v špeciálnopedagogickej poradenskej práci
6. Kooperácia v špeciálno-pedagogickom poradenstve – poradenský tím
7. Prvý kontakt, čas v poradenstve, chyby v poradenskej práci
8. Špeciálno-pedagogický poradenský proces
9. Komunikácia v špeciálno-pedagogickom poradenskom procese – verbálna komunikácia
10. Komunikácia v špeciálno-pedagogickom poradenskom procese – neverbálna komunikácia
11. Zásady, metódy a formy práce v špeciálno-pedagogickom poradenskom procese
12. Diagnostické metódy v špeciálno-pedagogickom poradenstve – anamnéza
13. Diagnostické metódy v špeciálno-pedagogickom poradenstve – pozorovanie
14. Diagnostické metódy v špeciálno-pedagogickom poradenstve – poradenský rozhovor
15. Fázy špeciálno-pedagogického poradenského procesu
16. Osobnosť poradcu, etické zásady v poradenstve
17. Osobnosť poradcu, príprava poradcu, syndróm vyhorenia
18. Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie

Literatúra:

- Drapela, V. J., Hrabal, V. 1995. *Vybrané poradenské smery: teórie a stratégie*. Praha, Karolinum. ISBN 80-7184-011-4.
- Gabura, J., Pružinská, J. 1995. *Poradenský proces*. Praha, Sociologické nakladatelství. ISBN 80-85850-10-9
- Kastelová, A., Németh, O. 2013. *Základy špeciálnopedagogickej diagnostiky a základy špeciálnopedagogického poradenstva*. Bratislava, IRIS. ISBN 978-80-89238-86-6.
- Kastelová, A., Németh, O. 2014 *Základy špeciálnopedagogickej diagnostiky a základy špeciálnopedagogického poradenstva*. 2. uprav. vyd. Bratislava : Iris, 2014. 210 s.
- Lechta, V., Matuška, O., Zászkaliczsky, P. 1997. *Nové cesty k postihnutým. Rozvoj systému, potradenstva a integrácie*. Bratislava, LiečReh Gúth.
- Németh, O. 2010. *Špeciálno-pedagogické poradenstvo na Slovensku*. Bratislava, Sapiaientia. ISBN 978-8089229-20-8.
- Németh, O. 2011. *Stručná história špeciálnopedagogického poradenstva na Slovensku*. Bratislava. ISBN 978-80-8118-102-3.
- Pavlis, P. 2006. *Špeciálno-pedagogické poradenstvo – teória a prax*. In: Zborník z medzinárodnej vedeckej špeciálnopedagogickej konferencie v Prešove, Osveta, Martin, s. 41 – 45, ISBN 80-8063-220-0
- Koncepcie špeciálnopedagogického poradenstva a aktuálne právne normy vzťahujúce sa na problematiku špeciálnopedagogického poradenstva.

Výberové pédie (študent si vyberá jednu pédiu)

Pedagogika mentálne postihnutých

1. Pedagogika mentálne postihnutých ako disciplína špeciálnej pedagogiky a súvzťažné vedy.
2. Systém pedagogiky mentálne postihnutých.
3. Metodológia pedagogiky mentálne postihnutých.
4. Mentálne postihnutie, mentálna retardácia – vymedzenie pojmov, definovanie, charakteristika.
5. Klasifikácia MP podľa druhov, klinických foriem, typov a stupňov postihnutia.
6. Oligofrénia, demencia a sociálne podmienené mentálne postihnutie- druhy MP.
7. Typy mentálneho postihnutia a formy MP.
8. Stupne mentálnej retardácie: ľahká mentálna retardácia, stredná mentálna retardácia, ťažká a hlboká mentálna retardácia.
9. Hraničné problémy v pedagogike MP.
10. Teoretické základy pedagogiky mentálne postihnutých, terminológia, vedecký jazyk.
11. Filozofia špeciálnej výchovy mentálne postihnutých, integrácia a inklúzia mentálne postihnutých.
12. História pedagogiky mentálne postihnutých a starostlivosti o mentálne postihnutých.
13. Činitele utvárania osobnosti mentálne postihnutého človeka – dedičnosť, prostredie a edukácia.
14. Edukatívna rehabilitácia MP.
15. Diagnostika v pedagogike mentálne postihnutých.
16. Cieľ a obsah výchovy mentálne postihnutých.
17. Proces výchovy mentálne postihnutých.
18. Telesná výchova mentálne postihnutých.
19. Zmyslová výchova mentálne postihnutých.
20. Rozumová a rečová výchova mentálne postihnutých.
21. Pracovná výchova mentálne postihnutých.

22. Estetická výchova mentálne postihnutých.
23. Mravná výchova mentálne postihnutých.
24. Výchova mentálne postihnutých detí v rodine.
25. Predškolská výchova mentálne postihnutých detí.
26. Edukácia mentálne postihnutých detí a mládeže mimo vyučovania.
27. Edukácia mentálne postihnutých detí a mládeže v ŠZŠ .
28. Komplexná rehabilitácia postihnutých v domovoch sociálnych služieb.
29. Obsah vzdelávania v ŠZŠ
30. Vyučovací proces v ŠZŠ – utváranie sústavy vedomostí.
31. Vyučovací proces v ŠZŠ – utváranie zručností a návykov.
32. Poznávacie procesy mentálne postihnutých žiakov v špeciálnej základnej škole
33. Zásada názornosti vo vyučovaní mentálne postihnutých.
34. Zásada aktivity a uvedomelosti vo vyučovaní mentálne postihnutých.
35. Zásada sústavnosti (systematičnosti) vo vyučovaní mentálne postihnutých.
36. Zásada primeranosti a individuálneho prístupu vo vyučovaní mentálne postihnutých.
37. Zásada trvácnosti vo vyučovaní mentálne postihnutých.
38. Metódy vyučovania mentálne postihnutých.
39. Verbálne metódy vo vyučovaní mentálne postihnutých.
40. Pozorovanie a demonštrácia ako metódy priameho zmyslového poznávania vecí a javov vo vyučovaní mentálne postihnutých.
41. Metódy opakovania a precvičovania učiva vo vyučovaní mentálne postihnutých.
42. Metódy preverovania, kontroly a hodnotenia učiva vo vyučovaní mentálne postihnutých. Klasifikačný poriadok ŠZŠ.
43. Učebné pomôcky, didaktické prostriedky a didaktická technika vo vyučovaní mentálne postihnutých.
44. Vyučovacia hodina v špeciálnych základných školách .

45. Organizačné formy vyučovania v SZŠ – vychádzky, exkurzie, vyučovanie V školských dielnach a na školských pozemkoch.
46. Príprava špeciálneho pedagóga na vyučovanie. Pedagogická dokumentácia
47. Edukácia mentálne postihnutých s viacnásobným postihnutím.
48. Ľahká mozgová dysfunkcia – ADHD.
49. Edukácia detí s ľahkou mozgovou dysfunkciou – ADHD.
50. Deti so špeciálnymi poruchami učenia v školách- podstata porúch a možnosti ich nápravy.
51. Rómski žiaci v školách a ich edukácia (zaradovanie, dochádzka, prospech, správanie).
52. Autistické deti v špeciálnych školách a zariadeniach a možnosti pozitívneho ovplyvňovania.
53. Profesionálna príprava a pracovné uplatnenie mentálne postihnutých.
54. Socializácia mentálne postihnutých.
55. Pedeutológia v pedagogike MP.
56. Komparatívna pedagogika MP.
57. Sústava škôl a zariadení pre mentálne postihnutých v Slovenskej republike podľa platnej legislatívy.
58. Vzdelávanie mentálne postihnutých v integrovaných podmienkach.
59. Teória komunikácie v pedagogike mentálne postihnutých. Individuálna logopedická starostlivosť.

LITERATÚRA:

- Vančová,A.: Základy pedagogiky mentálne postihnutých. Bratislava,Sapientia 2005
- Vančová,A.(ed): Špecifiká edukácie mentálne postihnutých (Zborník) Bratislava,Sapientia 2003
- Pikálek, Š.: Výchova a pracovnorehabilitačná činnosť u ťažko mentálne postihnutých, Bratislava,Sapientia 2004
- Bajo,I.,Vašek,Š.: Pedagogika mentálne postihnutých, Bratislava, Sapientia 1994

**Tézy ku skúške a k štátnej skúške z predmetu
PEDAGOGIKA TELESNE POSTIHNUTÝCH, CHORÝCH A ZDRAVOTNE
OSLABENÝCH- **PORADENSTVO****

Vyučuje: Mgr.Terézia Harčariková, PhD.

1. Pedagogika telesne postihnutých, chorých a zdravotne oslabených- pojem, predmet, obsah, vzťah k iným vedným odborom.
2. História a súčasnosť, významní predstavitelia. Vývoj vzťahu spoločnosti k telesne postihnutým, chorým a zdravotne oslabeným.
3. Charakteristika najčastejších telesných postihnutí. Telesne postihnutý jednotlivec. Vrodené a získané telesné postihnutie, charakteristika.
4. Detská mozgová obrna. Formy DMO a ich charakteristika.
5. Chorý a zdravotne oslabený jednotlivec. Charakteristika. Chronická choroba. Zdravotné oslabenie.
6. Prijatie faktu choroby alebo postihnutia v rodine. Kompenzačné činitele. Typy rodinnej výchovy.
7. Komplexná rehabilitačná starostlivosť - pojem, cieľ, zložky.
8. Výchovná rehabilitácia.
9. Liečebná rehabilitácia..
10. Pracovná rehabilitácia.
11. Príprava na povolanie telesne postihnutých, chorých a zdravotne oslabených..
12. Sociálna rehabilitácia.
13. Zásady rehabilitačnej starostlivosti.
14. Metódy rehabilitačnej starostlivosti.
15. Sústava škôl a zariadení pre telesne postihnutých, chorých a zdravotne oslabených. Vznik, charakteristika, poslanie, cieľ. História, súčasnosť. Charakteristika konkrétnych.
16. Rekvalifikácia a pracovná rehabilitácia v dospelosti v dôsledku postihnutia hybnosti.
17. Kompenzačné, rehabilitačné, didaktické a protetické pomôcky pre jednotlivcov s poruchou mobility.
18. Integrácia jednotlivcov s TPCHZO v podmienkach všetkých typov bežných škôl.
19. Edukácia telesne postihnutých, chorých a zdravotne oslabených v podmienkach materskej školy pre žiakov s TP a pri zdravotníckom zariadení.
20. Príprava telesne postihnutých, chorých a zdravotne oslabených predškolského veku na vstup do základnej školy.
21. Ciele vyučovania v škole pre žiakov s telesným postihnutím.
22. Obsah vyučovania v pre žiakov s telesným postihnutím.
23. Ciele vyučovania v základnej škole pri zdravotníckom zariadení
24. Činitele ovplyvňujúce priebeh vyučovania v škole pre žiakov s telesným postihnutím a v škole pri zdravotníckom zariadení- špecifiká edukácie telesne postihnutých a špecifiká edukácie chronicky chorých.
25. Didaktické zásady vzdelávania telesne postihnutých, chorých a zdravotne oslabených.
26. Spolupráca učiteľa s rodičmi a s ďalšími odborníkmi.
27. Rodina vo výchove telesne postihnutých, chorých a zdravotne oslabených. Štýly rodinnej výchovy.
28. Poradenstvo pre telesne postihnutých, chorých a zdravotne oslabených.

Odporúčaná literatúra:

BENDOVÁ, P., JEŘÁBKOVÁ, K., RUŽIČKOVÁ, V.: *Kompenzační pomůcky pro osoby se specifickými potřebami*. Olomouc. Univerzita Palackého v Olomouci. 2006. ISBN 80-244-1436-8

HÁJKOVÁ, V. *Propedeutika somatopedie*. In: MICHALOVÁ, Z., ŠOTOLOVÁ, E., ŠVECOVÁ, L., HÁJKOVÁ, V., HOUSAROVÁ, B.: *Špeciálnopedagogická čítanka*. Praha. Univerzita Karlova. 2003. ISBN 80-7290-109-5

HARČARÍKOVÁ, Terézia. 2005. *Poradňa pre voľbu povolania pri Inštitúte pre pracovnú rehabilitáciu občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou v Bratislave*. In KROČANOVÁ, Ľubica et al. *Špeciálnopedagogické poradenstvo- informačný bulletin IX*. Bratislava: Metodické centrum, 2005, s. 53- 54. ISBN 80-7164-396-3.

JONÁŠKOVÁ, V. *Dítě s poruchami mobility*. In: Müller, O. *Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami v běžné škole*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001. ISBN 80-244-0698-5.

KÁBELE, F. *Rozvíjení hybnosti a řeči dětí s dětskou mozgovou obrnou*. In. Otázky defektologie 13, 1970/71, samostatná příloha v č. 2 10, s. 1 – 76.

KÁBELE, F. - KOLLÁROVÁ, E. - KOČÍ, J. - KRACÍK, J. *Somatopedie*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova 1993. ISBN 80-7066-533-5.

KÁBELE, F. - KRACÍK, J. *Nárys vývoje péče o mládež tělesně postiženou, nemocnou a zdravotně oslabenou*. Praha: Univerzita Karlova, 1982.

KOLLÁROVÁ, E. *Somatopédia pre učiteľov*. Bratislava, Pedagogická fakulta Univerzity Komenského, 1991. ISBN 80-223-0451-4-X.

KOLLÁROVÁ, E. *Základy somatopédie*. Bratislava: Pedagogická fakulta Univerzity Komenského, 1993. ISBN 80-223-0715-7.

KOLLÁROVÁ, E. *Somatopédia pre učiteľov*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2007. ISBN 978-80-223-2283-6.

KOLLÁROVÁ, E. *Somatopedia pre vychovávateľov*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2004..

KUBÍČOVÁ, Z. - KUBÍČE, J. *Kompenzační a didaktické pomůcky pro děti a žáky s tělesným postižením v MŠ a ZŠ*. Praha: Septima, 2001. ISBN 80-7216-166-0.

PIPEKOVÁ, J. (ed.) *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. Brno: Paido, 2006. ISBN 80- 244-0532-6.

RENOTIÉROVÁ, M. - LUDÍKOVÁ, L. a kol. *Speciální pedagogika*. 2.vyd. Olomouc: PF UP, 2004. ISBN 80-244-0873-2.

RENOTIÉROVÁ, M. *Somatopedické minimum*. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. ISBN 80- 244- 0532-6.

TÉZY

záverečnej štátnej skúšky

PEDAGOGIKA SLUCHOVO POSTIHNUTÝCH
(špeciálna pedagogika – poradenstvo)

1. Sluchové postihnutie - prevencia, príčiny /prenatálne, perinatálne, postnatálne / sluchového postihnutia, dôsledky sluchového postihnutia. Vyšetrovanie sluchu /subjektívne a objektívne/.
2. Klasifikácia a kategorizácia detí so sluchovým postihnutím na základe rozličných hľadísk (typ, stupeň, čas vzniku.....). Audiogram a jeho využitie pre pedagogickú prax.
3. Popis populácie sluchovo postihnutých .
4. Endogénne a exogénne faktory ovplyvňujúce starostlivosť o sluchovo postihnuté dieťa.
5. Sluchová, rečová výchova rytmicko-pohybová výchova.
6. Všeobecná charakteristika komunikačného systému sluchovo postihnutých (Primárne komunikačné formy. Sekundárne komunikačné formy. Pomocné technické prostriedky).
7. Hovorený jazyk a odzveranie u detí a žiakov so sluchovým postihnutím – ich charakteristika.
8. Manuálna komunikácia – posunkový jazyk, posunkovaná slovenčina, prstové znaky.
9. Kompenzačné pomôcky pre sluchovo postihnutých a ich význam (načúvacie prístroje, kochleárne implantáty, FM systém....). Benefity a limity ich využívania (spätná väzba, hluk v triede...).
10. Charakteristika najdôležitejších komunikačných foriem sluchovo postihnutých a ich uplatňovanie v pedagogickom procese.
11. Otázky pedagogiky sluchovo postihnutých a ich uplatňovanie a základná charakteristika jednotlivých metód tvorenia a rozvíjania reči u sluchovo postihnutých (polysenzorické, monosenzorické, s manuálnou komunikáciou, bez manuálnej komunikácie....).
12. Inštitúcie výchovy a vzdelávania sluchovo postihnutých detí a ich úlohy.
13. Metódy vzdelávania sluchovo postihnutých a ich krátka charakteristika (orálne a auditívno-verbálne prístupy vzdelávania SP, totálna komunikácia, simultánna komunikácia, bilingválny prístup).

14. Vybrané diagnostické testy v PSP - Lingov test šiestich hlások, Nottinghamská škála, Kaufmanov test pohybov ruky, Knoxove kocky, Skladanie papiera – Hiskey test, Test orálno-motorického systému.
15. GASP test jeho charakteristika, využitie v sluchovej výchove.
16. Vzdelávací program pre žiakov so sluchovým postihnutím, vzdelávacia oblasť špeciálnopedagogická podpora, špecifické predmety.
17. Predmet Komunikačné zručnosti na základných školách pre SP a možnosti realizácie na bežnej ZŠ (rozdiel medzi ILI a KZ, dôvody zavedenia....).
18. Čítanie s porozumením u žiakov so SP – dôvody problémov. Stratégie používanie pri čítaní – stratégie v čitateľskej fáze, úroveň slov, úroveň viet, kontext, KWL stratégia.
19. Rébusová čítanka – princíp rébusovej čítanky, použitie rébusovej čítanky u žiakov so SP.
20. Informácie o učebných stratégiách žiakov so sluchovým postihnutím na bežných ZŠ.
21. Problematika komunikácie žiakov so sluchovým postihnutím v podmienkach bežnej základnej školy (hodnotenie zrozumiteľnosti hovorenej reči, základné podmienky pre komunikáciu, používanie kompenzačných pomôcok, výber jazykových prostriedkov.....).
22. Stratégie na zjednodušenie komunikácie, stratégie používané žiakmi so sluchovým postihnutím.
23. Najväčšie problémy vyučovania žiakov so SP (menšia slovná zásoba- neporozumenie preberaného učiva, nepochopenie súvislosti, problém čítania s porozumením, úroveň hovoreného jazyka, zrozumiteľnosť hovorenej reči problém učenia sa cudzieho jazyka písanie diktátov, spôsob hodnotenie a klasifikácie....).

Literatúra :

Materiály poskytnuté počas prednášok.

KASTELOVÁ, A. 2012 *Diagnostika v špeciálnej pedagogike*. Bratislava : Sapiaientia, 2012, s. 220, ISBN 978-80-89229-24-6 (všeobecná časť a časť týkajúca a SP)

LEONHARDT, A. (2001): Úvod do pedagogiky sluchovo postihnutých, Bratislava: Sapiaientia, 2001.

NÉMETH, O. 2012 *Špeciálnopedagogické poradenstvo*. Bratislava : Sapiaientia. 2010, s. 198 ISBN 978-80-89229-20-8

SCHMIDTOVÁ, M. (1995) Sluchová výchova. Banská Bystrica, Metodické centrum 1995.

SCHMIDTOVÁ, M. (1996) *Test orálno – motoristického systému*. Banská Bystrica, Metodické centrum 1996.

SCHMIDTOVÁ, M. (2002) Alternatívy vo vzdelávaní sluch. post. Paedagogica specialis XXI ,UK Bratislava, 2002, s.115-125.

SCHMIDTOVÁ, M. (2009) Orálne a auditívne prístupy vo vzdelávaní detí a žiakov so sluchovým postihnutím. Bratislava: MABAG, 96 s.

SCHMIDTOVÁ, M. a kol. Teória edukácie žiakov so sluchovým postihnutím 2. - Bratislava : Iris, 2016 (časť Komunikačné zručnosti).

TARCSIOVÁ, D. (2005). Komunikačný systém sluchovo postihnutých a spôsoby prekonávania ich komunikačnej bariéry. Bratislava: Sapiientia, 2005.

TARCSIOVÁ, D.: Pedagogika sluchovo postihnutých (vybrané kapitoly). Bratislava: MABAG, s.r.o. 2008, 112 s.

Dostupné na: http://www.nepocujuci.sk/prispevky/pg_sp.pdf

TARCSIOVÁ, D. (2007). Základy pedagogiky sluchovo postihnutých. Kolektív autorov : Základy špeciálnej pedagogiky pre prácu so študentmi stredných a vysokých škôl. Bratislava: PdF UK, 2007, s. 56 – 72

Vzdelávací program pre deti a žiakov so sluchovým postihnutím

Odporúčaná literatúra pre poradenstvo so zameraním na raný a predškolský vek:

Hovorková, S. – Rzyzmanová, M. – Tarcsiová, D. Máme dieťa s poruchou sluchu 2 (2017)

Hovorková, S. – Rzyzmanová, M. – Tarcsiová, D. Máme dieťa s poruchou sluchu 1 (2018)

Dostupné na: https://www.boxu.sk/media/Mame_diet_a_s_poruchou_sluchu_WEB_2.pdf

https://www.nepocujucedieta.sk/buxus/docs/na_stiahnutie/Mame_diet_a_s_poruchou_sluchu_1.pdf

Pedagogika zrakovo postihnutých – tematické okruhy štátnych záverečných skúšok (výberová špecializácia v rámci poradenstva)

1. **Pedagogika zrakovo postihnutých** ako špeciálnopedagogická disciplína. Ciele, predmet, úlohy, diferenciacia zrakovo postihnutých.
2. **Komplexná starostlivosť** o zrakovo postihnutých. Inštitúcie pre ZP na Slovensku.
3. **Integrácia ZP**. Vzdelávanie ZP v integrovaných podmienkach bežných škôl - podmienky, materiálne vybavenie, erudovanosť pedagóga, legislatívne podmienky, pozitíva integrácie, negatíva integrácie.
4. Štruktúra, popis, systém a uplatnenie systému **Braillovo písma** v tyflopädagogickej praxi.
5. Charakteristika **osobnostného profilu špeciálneho pedagóga** so zameraním na pedagogiku zrakovo postihnutých a súčasné trendy jeho odborného rastu.
6. **Proces výchovy ZP**, ciele výchovy, zásady výchovy, metódy, prostriedky, formy výchovy a vzdelávania ZP.
7. **Pedagogika voľného času** u jednotlivcov so zrakovým postihnutím.
8. **Pomôcky a prístroje pre jednotlivcov so zrakovým postihnutím**. Kompenzačné pomôcky. Korekčné pomôcky (okuliare, mikroskopy, hranoly, lupy - druhy, TV lupy). Kompenzačná technika - dlhá biela palica, písacie stroje, záznamníky, PC, čítacie zariadenia, vodiaci pes. Súčasný IKT pre ZP - mobilný telefón, chat, internet, hlasové služby.
9. **Priestorová orientácia a samostatný pohyb zrakovo postihnutých**.
10. **Rehabilitácia zrakovo postihnutých**. Význam rehabilitácie pre ZP. Podmienky rehabilitácie. Poslanie Rehabilitačného strediska pre ZP v Levoči, ÚNSS a iných OZ na Slovensku.
11. **Špecifiká špeciálnopedagogického poradenstva pre ZP** - podstata, prístupy, komunikácia poradca - klient, ciele, postupy.
12. **Diagnostika zrakovo postihnutých**. Proces diagnostiky. Špecifiká v diagnostike ZP.
13. **IVVP pre zrakovo a viacnásobne postihnutých jednotlivcov**. Zásady, princípy, tímová spolupráca, vyhodnocovanie programov a pod.
14. **Kompenzačné mechanizmy** u jednotlivcov so zrakovým postihnutím. Využívanie náhradných zmyslových modalít.
15. **Komunikácia zrakovo postihnutých**. Princípy komunikácie a prístupu ku zrakovo postihnutým. Využitie pomôcok a prístrojov na úspešnú komunikáciu ZP.

Povinná literatúra

- Lopúchová, J. *Základy pedagogiky zrakovo postihnutých*. Bratislava: IRIS, 2011. ISBN 978-80-89238-61-3.
- Lopúchová, J. *Pedagogika zrakovo postihnutých*. Bratislava: Mabag, 2008.
- Čajka, K.: *Tyflopédia I*. Bratislava: UK, 1986.
- Lopúchová, J.: *Stručný prehľad terminológie v pedagogike zrakovo postihnutých*. Bratislava: IRIS, 2010.
- Németh, O.: *Slabozrakosť ako pedagogický problém*. Bratislava: Sapiaientia, 1999.

Témy k štátnym skúškam z Pedagogiky psychosociálne narušených

Dr. Hozlárová Ľubica

1. Definícia, ciele, úlohy a význam PPSN
2. Vymenujte výchovné zariadenia pre deti a mládež s poruchami správania
3. Charakterizujte diagnostické centrum pre deti a mládež s poruchami správania
4. Charakterizujte liečebno-výchovné sanatórium pre deti a mládež s poruchami správania
5. Charakterizujte detské reedukačné domovy
6. Príčiny negatívneho správania detí všeobecne
7. Teórie o príčinách negatívneho správania
8. Vymenujte, ktoré výchovné aspekty sú dôležité pri výchovnej starostlivosti
9. Charakterizujte výchovu vôle a sebaovládania u detí a mládeže
10. Charakterizujte výchovu citovú, optimizmus a lásku vo výchove
11. Najčastejšie výchovné problémy v období detstva, dospievania a adolescencie
12. Chyby vo výchove
13. Prístup k dospievajúcej mládeži a výchova
14. Práca s pohlavne zneužívanými deťmi
15. Zneužívanie drog
16. Drogová závislosť u mladistvých a odsúdených
17. Výchova a vzdelávanie rómskeho dieťaťa
18. História Rómov, rómske etnikum a rómske osady
19. Vzdelávanie Rómov z pohľadu Rómov
20. Vymenujte ktoré terapie sa využívajú v pedagogickej práci so psychosociálne narušenými deťmi a mládežou
21. Charakterizujte psychoterapiu so psychosociálne narušenými
22. Charakterizujte dramatizáciu a dramaterapiu so psychosociálne narušenými
23. Charakterizujte muzikoterapiu a muzikomaľbu, pri práci so psychosociálne narušenými
24. Charakterizujte osobné a profesionálne vlastnosti pedagóga pre prácu so psychosociálne narušenými
25. Charakterizujte obsah a charakter činnosti pedagóga pri práci so psychosociálne narušenými
26. Charakterizujte spoločenské podmienky výchovy v rámci prevencie porúch správania
27. Charakterizujte význam rodiny a rodinnej výchovy v rámci prevencie porúch správania
28. Vymenujte a stručne charakterizujte nesprávne formy rodinnej výchovy
29. Charakterizujte úlohu rodičov vo výchove dieťaťa v rámci prevencie porúch správania
30. Dieťa s hyperkynetickým syndrómom vo výchove a vzdelávaní
31. Integrácia psychosociálne narušených detí

Literatúra:

1. Chaloupka – Vocilka – Moucha: Etopedie, SPN Praha
2. Švancar – Burianova: Speciálne – pedagogické problémy ústavné a ochranné výchovy, SPN Praha
3. Spousta: Speciálne pedagogická diagnostika etopedická, SPN Praha
4. Bakošová: Sociálna pedagogika – vybrané problémy, UK Bratislava
5. Štípek Jaroslav: Sociálni príčiny porúch obtížne vychovateľné mládeže, SPN Praha
6. Vašek Štefan a kolektív: Speciálna pedagogika – Terminologický a výkladový slovník, SPN Bratislava
7. Vašek Štefan: Speciálna pedagogická diagnostika a prognostika, SPN Bratislava
8. Edelsberger Ludvík, Kábele František: Speciálna pedagogika pro učitele I stupně základní školy
9. Sovák Miloš: Nárys speciální pedagogiky, SNP Praha
10. Majzlanová : Poruchy správania detí predškolského veku
11. Stankowski Adam: Nástin problematiky etopedie a sociální patologie, Ostrava 2004

Zborníky a časopisy:

PEDAGOGIKA VIACNÁSOBNE POSTIHNUÝCH

Tézy na štátne záverečné skúšky

1. Úvod do problematiky. Význam predmetu Pedagogika viacnásobne postihnutých v študijnom pláne odboru PGMP. Terminologické upresnenie pojmu „viaceré chyby“, „deti s viacerými chybami“, „osoby s viacnásobným postihnutím“. Poukázanie na terminologickú nejednotnosť, na rôzne prístupy k definovaniu vyššie uvedených pojmov. Cudzojazyčná terminológia. Príčiny výskytu viacerých chýb, multikauzálna závislosť a mnohorakosť príčin viacnásobných postihnutí. Rôzne prístupy ku klasifikácii osôb s viacerými chybami.
2. Predmet pedagogiky viacnásobne postihnutých (ďalej PVNP). Základy PVNP. Základy PVNP. Historiografia a metodológia PVNP. Filozofia špeciálnej výchovy viacnásobne postihnutých. Komparatívna pedagogika VNP. Špeciálna pedeutológia.
3. Vzdeláateľnosť a nevzdeláateľnosť VNP ako prekonané kritérium. Edukácia VNP ako súčasť rozvíjania ich osobnosti.
4. Približný výskyt osôb s viacerými chybami v populácii. Najčastejšie sa vyskytujúce kombinácie postihnutí. Trendy výskytu viacnásobných postihnutí. Vyjadrenie častých kombinácií iných postihnutí s mentálnym postihnutím v rôznych definíciách a charakteristikách mentálnej retardácie. Postupný názorový posun na túto problematiku v posledných 30-tich rokoch. Problém mnohorakosti kombinácií. Problém kombinácií ľahkých stupňov postihnutí. Problém „skrytých“ kombinácií postihnutí.
5. Otázka selekcie a diagnostikovania viacerých chýb. Niektoré možnosti lekárskej diagnostiky. Niektoré možnosti psychologickéj diagnostiky. Niektoré možnosti pedagogickéj a špeciálnopedagogickéj diagnostiky detí s viacerými chybami. Niektoré možnosti zostavenia a aplikácie individuálnych špeciálnopedagogických diagnostických modelov u detí s viacerými chybami.
6. Súčasný systém škôl a zariadení pre deti s viacerými chybami. Legislatívne otázky, smernice, vyhlášky a nariadenia ovplyvňujúce možnosti a spôsoby edukácie detí s viacerými chybami. Princípy zaradovania detí s viacerými chybami do príslušných škôl.
7. Teória komunikácie v pedagogike VNP. Vymedzenie pojmu augmentatívna a alternatívna komunikácia. Niektoré metódy a techniky Augmentatívnej a alternatívnej komunikácie. Niektoré možnosti uplatnenia techník augmentatívnej a alternatívnej komunikácie pri reedukácii a tvorení a rozvíjaní reči viacnásobne postihnutých osôb.
8. Komplexná rehabilitácia VNP. Výchovná rehabilitácia VNP. Liečebná rehabilitácia VNP. Pracovná rehabilitácia VNP. Sociálna rehabilitácia VNP.
9. Edukácia viacnásobne postihnutých. Princípy, proces, ciele, úlohy, metódy, formy, prostriedky edukácie VNP vo všeobecnosti. Stratégie a modely edukácie VNP.
10. Individualizácia edukácie VNP prostredníctvom individuálnych vzdelávacích (edukačných) programov (IVP). Základy tvorby IVP.
11. Možnosti rozvíjania osobnosti ťažko viacnásobne postihnutých osôb. Špec. ped. diagnostika, stimulácia, edukácia, rehabilitácia. Kompenzačné pomôcky a technika.

Literatúra:

- Vašek, S.-Vančová,A.-Hatos,Gy. a kol: Pedagogika viacnásobne postihnutých. Bratislava, Sapiencia 1999
- Vančová,A.: Základy pedagogiky mentálne postihnutých. Bratislava , Sapiencia 2005
- Vančová, A.: Edukácia viacnásobne postihnutých. Bratislava, Sapiencia 2001.
- Vančová,A.: Viacnásobné postihnutia - aktuálny problém špeciálnej pedagogiky. In: Paedagogica Specialis XXI,Bratislava, UK 2000.
- Bajo, I. – Vašek, Š.: Pedagogika mentálne postihnutých (Psychopédia) Bratislava, Sapiencia 1994
- Baláž, J. a kol: Komunikačné problémy detí s viacerými chybami. Bratislava, SPN 1980
- Matulay, K. a kol.: Mentálna retardácia. Martin, Osveta 1986
- Vančová, A. – príspevky v zborníkoch (informácia v rámci kurzu)
- Eisová,A.: Péče o deti s kombinovanými vadami. (Skriptum). Praha, SPN - KU 1982
- Kirk,S.A.-Gallagher,J.J.: Educating exceptional children (kap.10 Children with multiple and severe handicaps),
- Krahulcová-Žatková,B.: Komplexní komunikační systémy těžce sluchově postižených. Praha,Karolinum 1996.
- Lechta,V.: Symptomatické poruchy řeči u dětí. Bratislava, UK 1991
- Matulay, K.a kol.: Mentálna retardácia. Martin, Osveta 1986
- Čajka, K.: Tyflopédia I.. Bratislava, UK 1986 (skriptum).
- Mandzáková, M., Žatková, B.: Surdopédia. Bratislava, UK 1985 (skriptum)
- Kábele, F.:Rozvíjení hybnosti a řeči dětí postižených dětskou mozgovou obrnou. Praha, MPSV 1986
- Lesný, I. a kol.: Dětská mozgová obrna. Praha, Avicenum 1985
- Gaži,M.: Výchova a vyučovanie detí s dlhotrvajúcou chorobou. Bratislava, SPN 1969
- Mertin, M.: Individuální vzdělávací program. Praha, Portál 1996
- Browder,D.M.: Assessment of Individuals with Severe Disabilities.Baltimore,Paul H.Brookes Publishing Co., 1993
- Odborné periodiká: Efeta, Informácie, Speciální pedagogika, Mental retardation, Education and Trainig of persons with MR and DD, Gyógypedagógiai Szemle.

Výberové metodiky korekcie (študent si vyberá jednu korekciu)

Tézy na záverečné skúšky

Metódy korekcie dyslexie, dysgrafie, dysortografie

Vyučuje: Doc. PaedDr. Terézia Harčariková, PhD.

1. Zásady korekcie špecifických porúch učenia podľa jednotlivých autorov.
2. Podporné opatrenia v rodine a škole.
3. Oblasti korekcie pri poruchách učenia. Rozvoj poznávacích funkcií. Sluchová diferenciacia reči. Zraková percepcia tvarov. Priestorová orientácia. Návnik postupnosti. Koncentrácia pozornosti. Pamäť. Rozvoj reči a slovnej zásoby.
4. Korekcia dyslexie. Metódy korekcie dyslexie. Metóda obľahovania. Fernaldovej metóda. Metóda postrehu. Čítanie s okienkom. Čítanie v duete. Metóda vyhľadávania chýb. Metóda dublového čítania. Návnik dlhých a krátkych samohlások. Metóda globálneho čítania. Metóda farebných kociek. Metóda farebných písmen.
5. Korekcia špecifických porúch učenia prostredníctvom metódy zachytávania deficitov čiastkových funkcií Dr. Sindelar
6. Opatrenia a odporúčania pri korekcii dyslexie.
7. Korekcia dysortografie. Návnik špecifických dysortografických javov. Návnik zrakovej a sluchovej diferenciacie.
8. Opatrenia a odporúčania pri korekcii dysortografie.
9. Korekcia dysgrafie. Metódy korekcie dysgrafie. Opatrenia a odporúčania.

Literatúra:

HARČARÍKOVÁ, T.: Základy pedagogiky jednotlivcov so špecifickými poruchami učenia. - 1. vyd. - Bratislava : Iris, 2010. 141 s.ISBN 978-80-89238-31-6

POKORNÁ, V.: *Teória a náprava vývojových porúch učenia a správania*. Praha : Portál, 2001.

MATEJČEK, Z.: *Dyslexie. Špecifické poruchy čtení*. Praha, 1995.

ZELINKOVÁ, O.: *Poruchy učení*. Praha : Portál, 1994.

BAROŇOVÁ, M. Kapitoly ze špecifických poruch učení I. Brno, 2004.

BAROŇOVÁ, M. Kapitoly ze špecifických poruch učení II. Brno, 2005.

Tézy ku štátnej skúške
Predmet: Poruchy učenia
Vyučujúca: Mgr. Terézia Harčaríková, PhD.

1. Terminologické vymedzenie problematiky.
2. Klasifikácia prejavov špecifických porúch učenia vo všeobecnosti.
3. Etiológia špecifických porúch učenia.
4. Vývoj názorov na špecifické poruchy učenia.
5. Diagnostika špecifických porúch učenia – diagnostika dyslexie, diagnostika dysgrafie, diagnostika dyskalkúlie.
6. Charakteristika jednotlivca so špecifickými poruchami učenia v jednotlivých etapách vývinu – predškolský vek, mladší školský vek, obdobie dospievania, stredná škola .
7. Dyslexia. Typy dyslexie. Definícia. Prejavy dyslexie.
8. Dysortografia. Definícia. Prejavy dysortografie.
9. Dysgrafia. Definícia. Prejavy dysgrafie.
10. Dyskalkúlia. Definícia. Prejavy dyskalkúlie.
11. Jednotlivec s poruchou učenia na 1.stupni, 2.stupni ZŠ a na strednej škole.
12. Všeobecné možnosti úľav a tolerancií pre žiakov so špecifickými poruchami učenia.
13. Konkrétne možnosti úľav, spôsoby opravy a hodnotenia chýb. Hodnotenie a klasifikácia žiakov so špecifickou poruchou učenia.
14. Rodina. Výchovné pôsobenie na dieťa so špecifickými poruchami učenia.
15. Edukácia jednotlivca s poruchou učenia v podmienkach integrovaného vzdelávania v základnej a strednej škole.

Literatúra:

BARTOŇOVÁ, M. Edukace žáků se specifickými poruchami učení. In Vítková, M.(ed.) Integrativní (školní) speciální pedagogika. Základy, teorie, praxe. Brno: MSD, 2003. ISBN 80-214-2359-5.

BARTOŇOVÁ, M. Kapitoly se specifických poruch učení I. Vymezení současné problematiky. Brno: MU, 2004. ISBN 80-210-3613-3.

BARTOŇOVÁ, M. Kapitoly se specifických poruch učení II. Reedukace specifických poruch učení. Brno: MU, 2005a. ISBN 80-210-3822-5.

BARTOŇOVÁ, M. Specifické poruchy učení. In Pipeková, J. (ed) Kapitoly ze speciální pedagogiky. Brno: Paido, 2006. ISBN 80-7315-120-0.

HARČARÍKOVÁ, T.: Základy pedagogiky jednotlivcov so špecifickými poruchami učenia. - 1. vyd. - Bratislava : Iris, 2010. 141 s. ISBN 978-80-89238-31-6

MATĚJČEK, Z. Dyslexie – specifické poruchy učení, Jihočany: HŠH, 1995.

MICHALOVÁ, Z. Specifické poruchy učení na druhém stupni ZŠ a na školách středních. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2004, ISBN 80-7311-021-0.

ZELINKOVÁ, O. Poruchy učení. Specifické poruchy čtení, psaní a dalších školních dovedností. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-800-7.

POKORNÁ, Z.: Teórie a náprava vývojových porúch učení a chování. Praha. Portál, 2001.
ISBN:80178-570-9.

Tézy ku skúške a k štátnej skúške z predmetu
PEDAGOGIKA DETÍ S PORUCHAMI SPRÁVANIA

Vyučuje: Doc.PaedDr.Terézia Harčáriková, PhD.

- 1.Poruchy správania v špeciálnej pedagogike
2. Špecifické poruchy správania
- 3.Klasifikačný systém špecifických porúch správania
- 4.Etiológia špecifických porúch správania
5. Diagnostické možnosti špecifických porúch správania
6. Dôsledky špecifických porúch správania
7. Možnosti edukácie jednotlivcov so špecifickými poruchami správania
8. Terapeutické prístupy u jednotlivcov so špecifickými poruchami správania
9. Nešpecifické poruchy správania
10. Etiológia nešpecifických porúch správania
11. Charakteristika nešpecifických porúch správania
12. Dôsledky nešpecifických porúch správania
13. Stratégie nepedagogického prístupu k jednotlivcom s nešpecifickými poruchami správania

Povinná literatúra

TRAIN, A. Špecifické poruchy chování a pozornosti. Praha. Portál, 1997. ISBN 80-7178-131-2

POKORNÁ, V. Teorie a náprava vývojových poruch učení a chování. Praha. Portál, 2001.
ISBN 80-7178-570-9

TICHÁ, E. Pedagogika jednotlivcov s poruchami správania. Bratislava. MABAG.ISBN 978-80-89113-58-3.200

Tézy na záverečné skúšky

METÓDY KOREKCIE DYSKALKÚLIE

Vyučujúci:

Mgr. Janka Zajacová

Obsah predmetu:

1. Zložky matematických schopností - špeciálne matematické faktory:

- a) Všeobecný
- b) Numerický
- c) Priestorový
- d) Verbálny
- e) Usudzovací
- f) Pamäťový

2. Vývin matematických schopností

- a) Manipulácia s konkrétnymi predmetmi – hravá neverbálna predmatematická manipulácia s predmetmi
- b) Chápanie významu reči a používanie slovnej zásoby – predmatematická manipulácia s predmetmi viazanými na verbalizáciu činnosti
- c) Osvojovanie si množstva predmetov – identifikácia počtu a sčítania
- d) Štádium jednoduchého kumulatívneho počítania
- e) Štádium čítania a písania číslíc, čísiel
- f) Štádium aritmetických operácií s číslami, ich grafický zápis a používanie ďalších grafických matematických symbolov
- g) Štádium formálnych operácií

3. Etapy rozvíjania základných matematických schopností

- a) Úroveň
- b) Forma
- c) Vyjadrenie obsahu

4. Rozvoj priestorových vzťahov

- a) Vnímanie a chápanie priestoru
- b) Grafická reprezentácia priestoru

5. Vývoj psychických predpokladov pre matematiku

(Vývoj základov matematicko – logického myslenia, číselných pojmov a vzťahov)

- a) Klasifikácia
- b) Seriácia
- c) Korešpondencia
- d) Konzervácia
- e) Počítanie

6. Poruchy a narušenie matematických schopností ich rozdelenie, symptomatológia

- a. Kalkulasténiá - typy kalkulasténií
- b. Hypokalkúlia
- c. Oligokalkúlia
- d. Dyskalkúlia - typy vývojovej dyskalkúlie
- e. Akalkúlia
- f. Parakalkúlia

7. Typy vývinovej dyskalkúlie

- Vymedzenie pojmu
- typy vývojovej dyskalkúlie
- charakteristika ich symptómov

8. Zisťovanie lokalizácie poruchy alebo narušenia

- a) Prvá fáza – senzorický vstup
- b) Druhá fáza – asociačná
- c) Tretia fáza – motorický výstup

9. Diagnostika matematických schopností

Vyšetrovanie matematických schopností:

- a) Percepčné
- b) Verbálne
- c) Lexické
- d) Priestorové, grafické
- e) Operačné
- f) Pamäťové
- g) Úsudku
- h) Ďalšie vyšetrovania

12. Testy na vyšetrovanie matematických schopností

- a) Farebná kalkúlia
- b) Kalkúlia IV (Kalkúlia III)
- c) Číselný trojuholník
- d) Rey-Osteriethova komplexná figúra

13. Metódy korekcie dyskalkúlie

- a) Všeobecné odporúčania pre postup učiteľa vo výchovno-vzdelávacom procese
- b) Špecifické postupy
- c) Praktické postupy
- d) Hodnotenie
- e) Analýza písomných prejavov detí

Použitá literatúra:

1. Novák, J.: Vyšetrenie matematických schopností u detí. Bratislava, Psychodiagnostika s.r.o., 1998
2. Novák, J.: Dyskalkúlie – metodika rozvíjania základných početných dovedností. Havlíčkův Brod, Tobiáš, 2004
3. Zelinková, O.: Poruchy učení, Praha: Portál 1994
4. Sindelar, B.: Deficity čiastkových funkcií, Príčiny porúch učenia a správania u detí a ich náprava. Psychodiagnostika, Bratislava-Brno, 2008
5. Vzdelávanie detí s poruchami učenia a pozornosti, Bratislava, RAABE, Dr. Josef Raabe, s.r.o. 2008

Tézy k štátnej skúške

Predmet: METÓDY KOREKCIE DYSPRAXIE A DYSPINXIE

Pedagóg: Doc. PaedDr. Hedviga Gregušová, CSc.

1. Dyspraxia a vývinová porucha koordinácie – definícia a charakteristika poruchy.
2. Dyspinxia – definícia a klasifikácia.
3. Motorická, vizuálna a integračná dyspinxia – charakteristika jednotlivých druhov vývinovej poruchy dyspinxie a ich prejavy.
4. Definujte stručne pojmy ľahká mozgová dysfunkcia, praxia, apraxia a dyspraxia, perцепcia, perцепčná konštanta, stereognózia, vizuomotorická integrácia, vizuomotorická koordinácia, zrakové členenie priestoru, zrakové rozlišovanie.
5. Diagnostika dyspraxie a dyspinxie – kritériá pre určenie diagnózy.
6. Korekcia špecifických porúch učenia dyspraxie, dyspinxie.
7. Zásady, techniky a projekty nápravy špecifických porúch učenia.

Literatúra:

Kirbyová, A.: Nešikovné dítě. Dyspraxie a další poruchy motoriky. Praha: Portál, 2000.

(preklad z angl. orig. Dagmar Tomková) ISBN 80-7178-424-9

Matějček, Z.: Dyslexie. Špecifické poruchy čtení. Praha: Nakladatelství H-H, 1995.

ISBN 80-85787-27-X

Pokorná, V.: Teorie a náprava vývojových poruch učení a chování. Praha: Portál, 2001.

(3., rozšírené vydání) ISBN 80-7178-570-9

Gregušová, H.: Nepublikované prednášky. Bratislava 2007